

UZASADNIENIE

Rezerwat przyrody „Mierkowskie Suche Bory” został uznany na podstawie rozporządzenia Nr 20 Wojewody Lubuskiego z dnia 20 kwietnia 2006 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego z 2006 r. Nr 649), następnie zmienionym zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 22 listopada 2018 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Mierkowskie Suche Bory” (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego z 2018 r. poz. 2700).

Zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 1614 z póź. zm.) - zwanej dalej „ustawą”, dla rezerwatu przyrody sporządza się i realizuje plan ochrony. Plan ten ustanawia na okres 20 lat, regionalny dyrektor ochrony środowiska, w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia, w terminie 5 lat od dnia uznania obszaru za rezerwat przyrody (art. 18. ust. 1 i 2, art. 19 ust. 1 pkt 2, art. 19 ust. 6, art. 20 ust.1 ustawy). Plan ochrony zgodnie z art. 20 ust. 3 ustawy dla rezerwatu przyrody zawiera:

1. Cele ochrony przyrody oraz wskazanie przyrodniczych i społecznych uwarunkowań ich realizacji;
2. Identyfikację oraz określenie sposobów eliminacji lub ograniczania istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków;
3. Wskazanie obszarów ochrony ścisłej, czynnej i krajobrazowej;
4. Określenie działań ochronnych na obszarach ochrony ścisłej, czynnej i krajobrazowej, z podaniem rodzaju, zakresu i lokalizacji tych działań;
5. Wskazanie obszarów i miejsc udostępnianych dla celów naukowych, edukacyjnych, turystycznych, rekreacyjnych, sportowych, amatorskiego połowu ryb i rybactwa oraz określenie sposobów ich udostępnienia;
6. Wskazanie miejsc, w których może być prowadzona działalność wytwórcza, handlowa i rolnicza;
7. Ustalenia do studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, planów zagospodarowania przestrzennego województw oraz planów zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych.

Tryb sporządzania projektu planu ochrony dla rezerwatu i zakres prac na potrzeby sporządzania tego projektu określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 maja 2005 r. w sprawie sporządzania projektu planu ochrony dla parku narodowego, rezerwatu przyrody i parku krajobrazowego, dokonywania zmian w tym planie oraz ochrony zasobów, tworów i składników przyrody (Dz. U. Nr 94, poz. 794) - zwane dalej „rozporządzeniem”.

Sporządzający projekt planu, zgodnie z art. 19 ust. 1a ustawy, zapewnia możliwość udziału społeczeństwa, na zasadach i w trybie określonym w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2081 z póź. zm.) w postępowaniu, którego przedmiotem jest sporządzenie projektu dokumentu.

Ponadto, organ sporządzający projekt planu ochrony, zgodnie z dyspozycją art. 21 ust. 2 pkt 24 lit. a ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, obowiązany jest do podania informacji o projektach planów ochrony tworzonych dla form ochrony przyrody w publicznie dostępnych wykazach danych, o których mowa w art. 23 w/cyt. ustawy.

W myśl przepisu art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1464), projekt planu ochrony wymaga uzgodnienia z właściwym miejscowo wojewodą.

Zgodnie z art. 19 ust. 2 ustawy o *ochronie przyrody* projekt planu ochrony wymaga zaopiniowania przez właściwe miejscowo rady gmin, a także zgodnie z art. 97 ust. 3 w/cyt. ustawy zaopiniowania przez regionalną radę ochrony przyrody, działającą przy właściwym miejscowo regionalnym dyrektorze ochrony środowiska.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim, sporządził projekt planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Mierkowskie Suche Bory”, uwzględniając przepis art. 20 ust. 1-3 ustawy o *ochronie przyrody* oraz treść rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 maja 2005 r. w sprawie sporządzania projektu planu ochrony dla parku narodowego, rezerwatu przyrody i parku krajobrazowego, dokonywania zmian w tym planie oraz ochrony zasobów, tworów i składników przyrody.

W toku prac planistycznych związanych ze sporządzeniem projektu planu ochrony Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim, jako Organ sprawujący nadzór nad rezerwatem, obowiązany był do dokonania szeregu czynności obejmujących m.in.:

- 1.) Ustalenie celu ochrony przyrody rezerwatu wraz z określeniem przyrodniczych i społecznych uwarunkowań jego realizacji, co dokonano w treści § 2 niniejszego zarządzenia;
- 2.) Identyfikację oraz określenie sposobów eliminacji lub ograniczania istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków. Na podstawie dokonanych analiz w przeprowadzonym procesie planistycznym, zidentyfikowano zagrożenie wewnętrzne istniejące, polegające na spontanicznie zachodzącej sukcesji naturalnej (w formie ekspansji drzew i krzewów), skutkującej niekorzystnymi zmianami w obrębie struktury i funkcji nieleśnych siedlisk przyrodniczych 2330 i 7150, która w dłuższej perspektywie czasu będzie prowadzić do ich stopniowego zaniku. Kolejnym zidentyfikowanym zagrożeniem wewnętrznym istniejącym, jest naturalny proces rozwoju koron drzew i związany z nim opad biologiczny, skutkujący niekorzystnym wzrostem żyzności podłoża dna lasu wraz z ograniczeniem dostępu optymalnej ilości światła do warstwy mszysto – porostowej drzewostanów, tworzących siedlisko przyrodnicze 91T0. Jednocześnie przeprowadzona analiza potwierdziła, brak występowania innych form nacisku lub zagrożeń na terenie rezerwatu lub w jego otoczeniu.
- 3.) Ustalenie działań ochronnych wraz z podaniem rodzaju, zakresu oraz ich lokalizacji. Zaplanowane działania ochronne mają na celu poprawę i utrzymywanie właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych 2330, 7150 i 91T0, występujących na obszarze rezerwatu. Działania te, w odniesieniu do siedliska przyrodniczego 2330, będą realizowane poprzez wycinanie drzew, na powierzchniach o zwarciu drzewostanu 0,3 i poniżej, wraz z eliminacją pozyskanej biomasy poza obszar siedliska przyrodniczego. Działanie to będzie realizowane przez miejscowego nadleśniczego w porozumieniu z Organem sprawującym nadzór nad rezerwatem. W załączniku nr 3 w pkt. 1 do zarządzenia określono, że działanie należy wykonać do końca trzeciego roku obowiązywania planu, a następnie w zależności od potrzeb, które określane będą na podstawie cyklicznych kontroli wykonywanych przez Organ sprawujący nadzór nad rezerwatem. W odniesieniu do siedliska przyrodniczego 7150 zaplanowano działanie ochronne polegające na wycinaniu drzew i krzewów wraz z roślinnością szuwarową z jego powierzchni z zapewnieniem usunięcia pozyskanej biomasy poza obszar jego występowania. Działanie to będzie realizowane przez Organ sprawujący nadzór nad rezerwatem do końca czwartego roku obowiązywania planu, a następnie w zależności od potrzeb, które określane będą na podstawie cyklicznych kontroli wykonywanych przez ww. Organ.
W odniesieniu do siedliska przyrodniczego 91T0 zaplanowanym działaniem ochronnym jest przerzedzenie drzewostanu w celu zmniejszenia wskaźnika poziomego jego zwarcia maksymalnie o 0,1, jednocześnie zachowując ten wskaźnik na poziomie nie mniejszym niż 0,7. Działanie to będzie wykonywane tylko i wyłącznie w płatach siedliska, na którym występuje chrobotek lub

- na styku z nim. Biomasa pozyskana w wyniku tego działania będzie usunięta poza obszar występowania siedliska. Działanie to będzie realizowane przez miejscowego nadleśniczego w porozumieniu z Organem sprawującym nadzór nad rezerwatem. Ponadto, zaplanowano również wprowadzenie ochrony ścisłej dla części drzewostanów na obszarze rezerwatu, gwarantując tym samym zapewnienie trwałości funkcjonowania naturalnych procesów przyrodniczych zachodzących w ich obrębie oraz ich dalszą skuteczną ochronę różnorodności biologicznej. Należy w tym miejscu podkreślić, iż przyjęcie przedmiotowych działań ochronnych skutecznie zapewni realizację celu strategicznego, o którym mowa w § 2 niniejszego zarządzenia;
- 4.) Ustalenie monitoringu stanu ochrony siedlisk przyrodniczych 2330, 7150 oraz 91T0 zgodnie z obowiązującymi standardami metodycznymi stosowanymi w monitoringu siedlisk przyrodniczych i gatunków przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska w ramach realizacji Państwowego Monitoringu Środowiska. Monitoring będzie wykonany dwukrotnie w trakcie obowiązywania planu ochrony przez Organ sprawujący nadzór nad rezerwatem, a jego terminy zostaną skorelowane z terminami wykonywania monitoringu dla obszaru Natura 2000 Mierkowskie Wydmy PLH080039. Realizacja przedmiotowego działania, oprócz dostarczenia informacji o skuteczności wdrażanej ochrony (i możliwości jej bieżącej weryfikacji), umożliwi regionalnemu dyrektorowi ochrony środowiska w dalszej perspektywie czasowej, także na realizację dyspozycji określonej brzmieniem przepisu art. 31 ustawy *o ochronie przyrody*, oraz stanowić będzie merytoryczną podstawę dla wypełnienia obowiązku, o którym mowa w art. 38 powyższej ustawy przez Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska względem Komisji Europejskiej;
 - 5.) Z uwagi na brak uzasadnionej potrzeby, Organ nie wskazał w planie ochrony rezerwatu obszarów i miejsc udostępnianych dla celów naukowych, edukacyjnych, turystycznych, rekreacyjnych i sportowych;
 - 6.) Z uwagi na brak uzasadnionej konieczności, Organ nie wskazał w planie ochrony rezerwatu miejsc w których może być prowadzona działalność wytwórcza, handlowa i rolnicza;
 - 7.) Dokonanie szczegółowej analizy zapisów obowiązujących studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, a także planu zagospodarowania przestrzennego województwa lubuskiego, których ustalenia mogą potencjalnie stworzyć ryzyko negatywnego oddziaływania na cel ochrony przyrody w rezerwacie przyrody. Na podstawie przeprowadzonych czynności sprawdzających ustalono, że nie istnieją przesłanki stanowiące podstawę do formułowania wskazań do zmian w dokumentach planistycznych Gminy Brody i Gminy Lubsko oraz województwa lubuskiego.

Rezerwat przyrody „Mierkowskie Suche Bory” położony jest w granicach obszaru Natura 2000 Mierkowskie Wydmy PLH080039, dla którego Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim ustanowił odpowiednim aktem prawnym w formie zarządzenia plan zadań ochronnych. W związku z powyższym, niniejszy plan ochrony rezerwatu przyrody nie zawiera zakresu planu zadań ochronnych, o którym mowa w art. 20 ust. 5 ustawy *o ochronie przyrody*.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim, wykonując dyspozycję określoną przepisem art. 19 ust. 1a ustawy *o ochronie przyrody* oraz art. 39 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*, zapewnił możliwość udziału społeczeństwa w opracowaniu projektu planu ochrony, poddając konsultacjom społecznym dokument w formie projektu zarządzenia. Przedmiotowa czynność prawna, została dokonana w formie obwieszczenia z dnia 29 listopada 2018 r. znak: WPN-I.6202.3.2018.MZ, które zawierało informacje określone zgodnie z przepisem art. 39 ustawy z dnia 3 października 2008 r.

o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, i zostało podane do publicznej wiadomości zgodnie z czynnościami ustalonymi w art. 3 ust. 1 pkt 11 w/cyt. ustawy.

W ramach powyższej procedury w okresie przewidzianym ustawowo, wpłynęły do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim, ze strony Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska (GDOŚ), uwagi i wnioski.

W związku z powyższym, zgodnie z dyspozycją przepisu art. 42 ustawy *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*, Organ zawarł poniżej szczegółowe uzasadnienie zawierające informacje o udziale społeczeństwa w przedmiotowym postępowaniu oraz o tym, w jaki sposób zostały rozpatrzone uwagi i wnioski zgłoszone w trakcie przedmiotowej procedury.

L.p.	GDOŚ, e-mail z dnia 07.12.2018 r.	
	Treść uwagi	<i>Wniosek dotyczył poprawy treści zarządzenia w zakresie uporządkowania informacji dotyczącej powierzchni rezerwatu, doprecyzowania obszarów rezerwatu na których ma być prowadzona ochrona czynna i ścisła oraz doprecyzowania lokalizacji działań ochronnych w rezerwacie a także poprawy treści uzasadnienia do zarządzenia w zakresie publikatora ustawy o ochronie przyrody oraz poprawy treści uzasadnienia w zakresie stylistycznym i redakcyjnym.</i>
	Sposób rozpatrzenia	Uwagę uwzględniono w całości.

Informacja o projekcie dokumentu została opublikowana w dniu 6 lutego 2020 r. pod numerem: 146/2020 w publicznie dostępnym wykazie danych zawierających informację o środowisku „EKOPORTAL” prowadzonym na podstawie art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*, wypełniając w ten sposób, dyspozycje określoną brzmieniem art. 21 ust. 2 pkt 24 lit. a w/cyt. ustawy.

Zgodnie z dyspozycją art. 97 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody* projekt niniejszego zarządzenia został pozytywnie zaopiniowany przez Regionalną Radę Ochrony Przyrody działającą przy Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim na posiedzeniu w dniu 3 października 2019 roku.

Projekt niniejszego zarządzenia, zgodnie z art. 19 ust. 2 ustawy o ochronie przyrody, został pozytywnie zaopiniowany przez Radę Gminy Brody uchwałą nr XII/85/20 z dnia 27 stycznia 2020 r. i Radę Miejską w Lubsku uchwałą nr XVII/133/20 z dnia 30 stycznia 2020 r.

Wojewoda Lubuski pismem z dnia 11 lutego 2020 r. znak: GN – III.710.2.2020.SMar., działając na podstawie art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. *o wojewodzie i administracji rządowej w województwie* (t. j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1464), uzgodnił projekt zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Mierkowskie Suche Bory”, nie wnosząc żadnych uwag.